

CENTRUM PORODNÍ ASISTENCE NA BULOVCE VYTVÁŘÍ PROSTŘEDÍ PRO PŘIROZENÉ PORODY

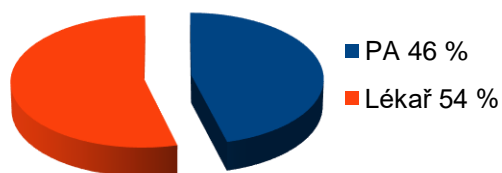
Počet porodů na Gynekologicko-porodnické klinice FNB (GPK FNB) vzrostl za poslední tři roky o více než 45 %, a to i díky vzniku Centra porodní asistence (CPA), kde je porod veden výhradně porodní asistentkou. Ve FNB v loňském roce rodilo zhruba 2 700 žen, zhruba 400 z nich podle principů Centra porodní asistence.

„Hlavní myšlenka Centra porodní asistence spočívá v tom, že se o tzv. nízkorizikovou těhotnou a rodící ženu, jejíž průběh těhotenství nebyl v ničem nestandardní, stará výhradně porodní asistentka, což běžně nebývá zvykem. Jde o komplexní změnu přístupu k těhotné a rodící ženě,“ popisuje princip centra prof. MUDr. Michal Zikán, Ph.D., přednosta Gynekologicko-porodnické kliniky FNB a 1. LF UK. Výsledky a zkušenosti z průběhu tříleté existence CPA zhodnotil prof. Zikán na odborném semináři, který proběhl v říjnu ve FNB.

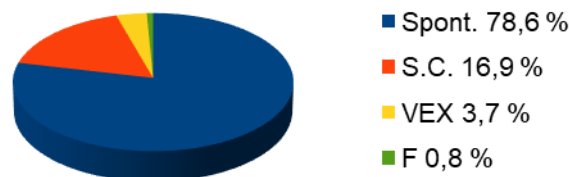
Z dat za rok 2021 vyplývá, že téměř polovinu všech porodů na Gynekologicko-porodnické klinice FNB vedly pouze porodní asistentky bez nutnosti jakéhokoliv zásahu lékaře. Lékař je přivoláván pouze k akutním případům nebo k porodům, kde s ohledem na anamnézu rodičky lze předpokládat porodní komplikace. Mezi nejčastější situace, kdy je nutné akutně přivolat lékaře patří nepostupující porod či možné ohrožení novorozence nedostatkem kyslíku, tzv. hypoxie. Takové stavy pak mohou vyžadovat změnu ve vedení porodu a nezdědka dochází k akutním císařským řezům.

V roce 2021 se podařilo počet císařských řezů snížit na pouhých 16,9 %. Celorepublikový průměr se přitom pohybuje kolem 24 %. Ve skupině tzv. nízkorizikových rodiček je podíl císařských řezů ještě výrazně nižší – 4,1 %, což je naprosto výjimečná hodnota.

2021: Porod vedl
(všechny porody GPK FNB)

2021: Způsob porodu

VEX – vakuumentrakce, F – forceps (kleště), S. C. – císařský řez, PA – porodní asistentka

Kontakt:

Tisková mluvčí

Mgr. Eva Libigerová, telefon: +420 26608 4603, mobil: +420 739 354 811

e-mail: eva.libigerova@bulovka.cz

CENTRUM PORODNÍ ASISTENCE FNB

Podmínky pro vznik CPA

CPA bylo založeno v únoru 2019. Za tři roky svého fungování se pracoviště stalo modelovým centrem, které ukazuje možnosti rozvoje a kultivace českého porodnictví při zachování náležité odbornosti a bezpečnosti.

Aby mohl koncept fungovat, bylo nutné především určit kompetence porodním asistentkám, porodníkům, neonatologům a dětským sestřím, a to jak v rámci předporodní péče, tak v průběhu porodu, poporodní péče a šestinedělí.

Mezi zmíněné kompetence patří:

- identifikace fyziologické rodičky,
- předporodní péče vedená pouze porodní asistentkou,
- identifikace patologií v průběhu porodu,
- vedení fyziologického porodu pouze porodní asistentkou včetně pravidel monitorace plodu i matky,
- jasně definovaný postup v život ohrožujících situacích,
- audit perinatologických výsledků,
- audit mateřské morbidity.

Cíle CPA

Primárním cílem CPA je dle jeho zakladatelů naplnit kompetenci porodních asistentek jako samostatné profese, čímž se zvýší jejich motivace k samotné práci a zároveň se uvolní kvalifikovaní lékaři pro jiné využití. CPA se rovněž snaží kultivovat systém předporodní a porodní péče s cílem dosáhnout pozitivní zkušenosti s porodem.

„Aby mohlo CPA správně fungovat, je zapotřebí nastavit systém seminářů a nácviku všech uvedených postupů a standardů. Zároveň se opíráme o tzv. systém drilů, tedy nácviku chování v život ohrožujících situacích,“ uvedl ke správnému fungování CPA prof. Zikán. *„Těchto kontinuálních vzdělávacích seminářů se účastní jak porodní asistentky, tak samozřejmě také ostatní profese, tedy porodníci, neonatologové či dětské sestry,“* dodal.

Podle MUDr. Jana Matěchy, Ph.D., vedoucího porodnického úseku Gynekologicko-porodnické kliniky FNB a 1. LF UK, jsou velkým problémem dezinformace mezi rodičkami. *„I vlivem informací z internetu mají ženy mnohdy jiná očekávání, horší i lepší, než jaká je pak realita v porodnici,“* řekl Matěcha na říjnovém semináři. *„Některé ženy se obávají špatného zacházení v porodnici, snaží se proto svá přání dopředu podrobně definovat například v porodních plánech, přitom vstřícný přístup s ohledem na přání rodičky by měl být na porodnických pracovištích normou,“* dodal porodník.

Individuální péče o nastávající maminky je základ

CPA nabízí možnost individuální péče, která je těhotným a rodícím ženám poskytována porodními asistentkami. S nimi rodičky konzultují své porodní plány a přání. *„Za dobu fungování CPA se nám povedlo realizovat dílčí kroky,*

Kontakt:

Tisková mluvčí

Mgr. Eva Libigerová, telefon: +420 26608 4603, mobil: +420 739 354 811

e-mail: eva.libigerova@bulovka.cz

„které vedly k větší individualizaci péče o ženy,“ řekla na semináři Bc. Lucie Velíková, vedoucí porodních asistentek. „Nabízíme rozšířené konzultace těhotným, které nesplňují kritéria pro porod v rámci CPA, vzděláváme se ve fyzioterapii nebo nabízíme laktační poradenství. Naše asistentky jsou schopny zašít porodní poranění, zajistit ženě plný bonding nebo plné ošetření novorozence přímo na porodním sále. Rovněž spolupracujeme s dylami, které si ženy s sebou k porodu mohou přivést,“ dodala Velíková.

Tímto výčtem kompetence porodních asistentek samozřejmě nekončí. „Dále budeme usilovat o úpravu konceptu předporodní přípravy. Rády bychom vytvořily komunitní síť pro klientky naší porodnice a zajistily návštěvy a péči porodní asistentky či dily po porodu doma,“ řekla k situaci porodní asistentka Alžběta Samková, DiS. Zapotřebí je také kontinuální prohlubování znalostí a dovedností (například nácvik krizových situací) jednotlivých porodních asistentek, které v CPA pracují, a dodržení jejich neustálé zastupitelnosti v rámci centra.

Nejčastější požadavky porodních plánů – ukázka:

- nepřeji si časté vaginální vyšetřování,
- přeji si tlačit podle svých pocitů v poloze, kterou sama zvolím,
- nepřeji si tlačení na břicho při porodu,
- nepřeji si preventivní nástřih hráze,
- chci nechat dotepat pupečník,
- chci vyšetřit dítě na mém těle,
- nerušený bonding (změřit a zvážit dítě až poté),
- nepřeji si separaci od dítěte,
- přeji si plný rooming-in s partnerem.

Specializované porodní apartmány

Centrum porodní asistence disponuje dvěma specializovanými porodními apartmány, které byly uvedeny do provozu v červnu 2020. Jejich kapacita bývá zpravidla stoprocentně naplněna. Cena za pobyt činí 4 700 Kč za započatých 24 hodin. Součástí plánovaného rozvoje centra je výstavba dalších porodních pokojů, které budou stejně jako ty stávající disponovat vlastním sociálním zařízením, komfortním vybavením a domácí atmosférou. V plánu je také rekonstrukce výukového zázemí a vznik prostoru pro předporodní kurzy.

Kontakt:

Tisková mluvčí

Mgr. Eva Libigerová, telefon: +420 26608 4603, mobil: +420 739 354 811

e-mail: eva.libigerova@bulovka.cz

